

Klare Kijk
door Onderzoek
en Advies

WERKEN TOT 65: HOE DENKT DE KMO HIEROVER?

STUDIE UITGEVOERD IN OPDRACHT VAN SD WORX

APRIL 2010

INHOUDSTAFEL

1. METHODOLOGIE	3
2. PROFIEL INVULLERS ENQUETE	4
3. MATE WAARIN DE KMO'S 50-PLUSSERS IN DIENST HEBBEN	5
4. BEREIDHEID VAN DE WERKGEVERS OM WERKNEMERS TOT HUN 65 JAAR IN DIENST TE HOUDEN	6
4.1. Voorwaarden waaronder men werknemers tot 65 jaar in dienst zou houden	8
4.2. Positieve eigenschappen aan oudere medewerkers	10
4.3. Redenen om oudere werknemers niet tot hun 65 jaar in dienst te houden	12
5. INSCHATTING DOOR DE WERKGEVERS VAN DE BEREIDHEID VAN DE WERKNEMERS OM TOT HUN 65 JAAR TE WERKEN	14

Het pensioendebat woedt in alle hevigheid. Langer werken is de boodschap. Het betekent ook dat werknemers langer actief zullen (moeten) blijven ... Kunnen ze dat, willen ze dat, mogen ze dat?

Om te weten hoe werkgevers hierover denken, werd op 30 maart 2010 een korte onlinebevraging uitgevoerd bij Belgische KMO's. Op 1 april werd de enquête afgesloten. We hadden toen een respons van 721 bedrijven.

In dit rapport lichten we de bevindingen uit deze bevraging toe.

De vragenlijst zelf is te vinden in bijlage 1.

1. METHODOLOGIE

De bedoeling van de onlinebevraging was na te gaan of de Belgische KMO's bereid zijn om oudere werknemers tot hun 65 jaar in hun bedrijf te houden. Daarnaast wilden we ook weten of werkgevers denken dat 50-plussers zelf bereid zullen zijn om tot hun 65ste of tot ze 45 jaar zullen gewerkt hebben, te werken.

De opdrachtgever verwachtte hierbij uitspraken:

- op regionaal niveau (Vlaanderen, Wallonië, Brussel);
- op niveau van de grootte van de onderneming;
- op niveau van de leeftijd van de invuller van de enquête.

Uit het adressenbestand dat door SD Worx ter beschikking werd gesteld, werd een disproporioneel gestratificeerde steekproef getrokken. Hierbij streefden we naar een respons van minstens 70 bedrijven per niveau waarop we uitspraken willen doen.

Om tot representatieve uitkomsten voor de gehele doelgroep te komen - de Belgische KMO's met minder dan 100 werknemers - werd achteraf een weging van de resultaten op niveau van het gewest en de grootteklasse van de tewerkstelling doorgevoerd.

Tabel 1 geeft het profiel van de bevroegde bedrijven weer. Per gewest en per grootteklasse werd het minimale aantal respondenten ruimschoots bereikt (zie ongewogen aantallen). De weging zorgt ervoor dat het profiel van de steekproef in overeenstemming gebracht wordt met dat van de totale populatie. Volgens het RSZ-bestand heeft 80% van de bedrijven tot 100 werknemers minder dan 10 werknemers in dienst en slechts 2,6% heeft tussen 50 en 100 tewerkgestelden. De verdeling naar gewest is als volgt: 58,4% van de KMO's is gevestigd in Vlaanderen, 28,9% in Wallonië en 12,7% in Brussel¹.

In hetgeen volgt zullen we werken met de 'gewogen' resultaten van de enquête. Bij de weergave van het aantal respondenten geven we evenwel steeds de 'ongewogen' aantallen weer.

Tabel 1
Profiel van de bevroegde bedrijven, WES-enquête, maart 2010

Omschrijving	ONGEWOGEN		GEWOGEN	
	Aantal (absoluut)	In %	In %	
GEWEST	Vlaanderen	548	76,0	58,4
	Wallonië	101	14,0	28,9
	Brussel	72	10,0	12,7
AANTAL WERKNEMERS	Minder dan 10 werknemers	322	44,7	80,3
	10-19 werknemers	139	19,3	9,5
	20-49 werknemers	145	20,1	7,6
	50-99 werknemers	115	16,0	2,6
Totaal	721	100,0	100,0	

¹ Bron: RSZ, tewerkstelling naar grootteklasse en gewest op 31 december 2007.

2. PROFIEL INVULLERS ENQUETE

Ongeveer 57% van de personen die de enquête hebben ingevuld, is man tegenover 43% vrouw (zie tabel 2). 4,8% van de respondenten is jonger dan 35 jaar, 44,2% is tussen 35 en 49 jaar en 51% is 50 jaar of ouder.

59% van de respondenten is bedrijfsleider, 14,7% is verantwoordelijke personeelszaken, 10% is administratief medewerker en 8,3% is managementassistent.

Tabel 2

Profiel (gewogen) van de personen die de enquête hebben ingevuld, WES-enquête, maart 2010 (in %)

Omschrijving		% respondenten
GESLACHT	Man	56,7
	Vrouw	43,3
LEEFTIJD SKLASSE	Jonger dan 35 jaar	4,8
	35-49 jaar	44,2
	50 jaar en ouder	51,0
FUNCTIE	Bedrijfsleider	59,0
	Verantwoordelijke personeelszaken	14,7
	Administratief medewerker	10,0
	Managementassistent	8,3
	Andere	8,0
Totaal		100,0
Aantal respondenten		721

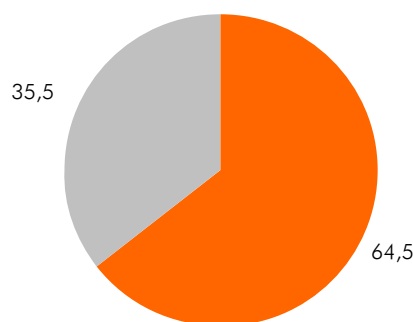
3. MATE WAARIN DE KMO'S 50-PLUSERS IN DIENST HEBBEN

64,5% van de bevroegde organisaties heeft **50-plussers in dienst** en 35,5% heeft geen 50-plussers in dienst (figuur 1).

In Wallonië hebben relatief meer KMO's 50-plussers in dienst dan in Vlaanderen en Brussel (tabel 3). De verschillen zijn echter niet significant.

Naar grootteklasse zijn er wel significante verschillen. Hoe meer werknemers, hoe groter de kans dat er 50-plussers in dienst zijn. Van de bedrijven met minder dan 10 werknemers heeft een kleine 60% 50-plussers in dienst. In de bedrijven met 10 tot en met 19 werknemers bedraagt dit percentage 83,6% en bij de bedrijven met minstens 20 werknemers heeft meer dan 90% 50-plussers in dienst.

Figuur 1
Heeft u 50-plussers in dienst?, WES-enquête, maart 2010 (in %)

Tabel 3
De mate waarin de KMO's 50-plussers in dienst hebben, naar enkele kenmerken van de bedrijven, WES-enquête, maart 2010 (in %)

Omschrijving		Heeft u momenteel 50+ers in dienst?		Totaal	Aantal respondenten (ongewogen)
		Ja	Neen		
GEWEST	Vlaanderen	62,5	37,5	100,0	548
	Wallonië	68,9	31,1	100,0	101
	Brussel	63,7	36,3	100,0	72
AANTAL WERKNEMERS	Minder dan 10 werknemers	58,6	41,4	100,0	322
	10-19 werknemers	83,6	16,4	100,0	139
	20-49 werknemers	91,8	8,2	100,0	145
	50-99 werknemers	96,7	3,3	100,0	115
Totaal		64,5	35,5	100,0	721

4. BEREIDHEID VAN DE WERKGEVERS OM WERKNEMERS TOT HUN 65 JAAR IN DIENST TE HOUDEN

82,7% van de bevroegde organisaties is er **voorstander** van om werknemers in hun organisatie in dienst te houden tot ze 65 jaar zijn. **17,3%** is daar **geen voorstander** van.

Bij de voorstanders stelt iets meer dan de helft wel bepaalde **voorwaarden** (figuur 2).

Er zijn duidelijke **verschillen** naargelang de kenmerken van de organisaties (tabel 4). De verschillen zitten echter voornamelijk in de 'sterkte' van het voorstander zijn: **zeker voorstander of voorstander onder voorwaarden**.

Zo zeggen relatief meer bedrijven in Wallonië en Brussel zeker voorstander te zijn om werknemers tot hun 65 jaar in dienst te houden terwijl men in Vlaanderen daar eerder voorwaarden aan verbindt:

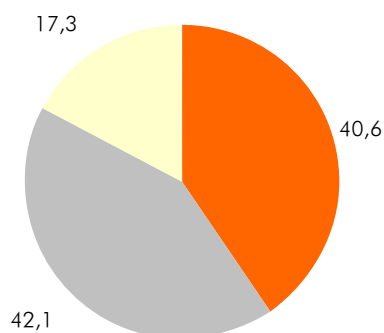
- Vlaanderen: zeker voorstander: 35,5% - voorstander onder bepaalde voorwaarden: 49,4%;
- Wallonië: zeker voorstander: 45,6% - voorstander onder bepaalde voorwaarden: 33,5%;
- Brussel: zeker voorstander: 52,9% - voorstander onder bepaalde voorwaarden: 28%.

In bedrijven waar er reeds 50-plussers in dienst zijn, is men ook relatief meer voorstander zonder voorwaarden dan in bedrijven zonder 50-plussers in dienst.

Ook respondenten van 50 jaar en ouder zijn relatief meer geneigd om 50-plussers zonder meer in dienst te houden tot hun 65 jaar dan hun jongere collega's. Deze laatsten zullen dit eerder doen onder bepaalde voorwaarden.

Figuur 2

Bent u er voorstander van om werknemers in uw organisatie in dienst te houden tot ze 65 jaar zijn?, WES-enquête, maart 2010 (in %)

Tabel 4

De mate waarin de KMO's voorstander zijn om werknemers in hun organisatie in dienst te houden tot ze 65 jaar zijn, naar enkele kenmerken van de respondenten, WES-enquête, maart 2010 (in %)

Omschrijving	Bent u er voorstander van om werknemers in uw organisatie in dienst te houden tot ze 65 jaar zijn?		Totaal	Aantal respondenten (ongewogen)		
	Ja, zeker	Ja, onder bepaalde voorwaarden			Neen	
GEWEST						
	Vlaanderen	35,5	49,4	15,0	100,0	548
	Wallonië	45,6	33,5	21,0	100,0	101
	Brussel	52,9	28,0	19,2	100,0	72
AANTAL WERKNEMERS	Minder dan 10 werknemers	41,6	40,7	17,7	100,0	322
	10-19 werknemers	36,9	49,6	13,5	100,0	139
	20-49 werknemers	37,4	45,0	17,7	100,0	145
	50-99 werknemers	34,9	47,6	17,5	100,0	115
HEEFT U MOMENTEEL 50-PLUSERS IN DIENST?	Ja	45,3	39,7	15,0	100,0	542
	Neen	32,2	46,3	21,5	100,0	179
GESLACHT	Man	43,9	38,5	17,7	100,0	370
	Vrouw	36,4	46,8	16,8	100,0	351
LEEFTIJDSKLASSE	Jonger dan 35 jaar	23,7	57,2	19,1	100,0	52
	35-49 jaar	33,3	50,6	16,0	100,0	342
	50 jaar en ouder	48,6	33,2	18,2	100,0	327
FUNCTIE	Bedrijfsleider	40,7	41,7	17,6	100,0	346
	Verantwoordelijke personeelszaken	36,5	50,0	13,6	100,0	196
	Administratief medewerker	33,3	48,2	18,5	100,0	64
	Managementassistent	37,6	40,6	21,8	100,0	53
	Andere	59,8	24,6	15,5	100,0	62
Totaal		40,6	42,1	17,3	100,0	721

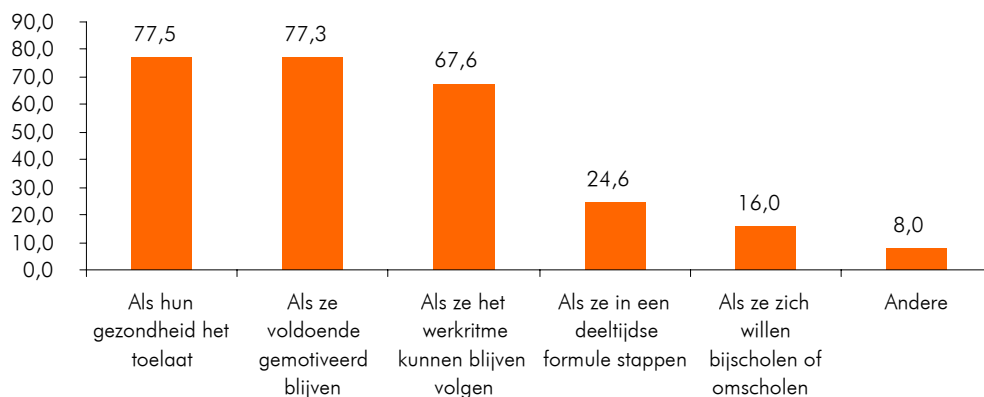
4.1. Voorwaarden waaronder men werknemers tot 65 jaar in dienst zou houden

42,1% van de respondenten zou werknemers in dienst houden tot ze 65 jaar zijn indien voldaan is aan een aantal voorwaarden. Gemiddeld geven deze bedrijven 2,7 voorwaarden op. De belangrijkste zijn (zie figuur 3 en tabel 5¹):

- de **gezondheid** moet het toelaten (77,5% van de respondenten die voorwaarden stelt);
- ze moeten voldoende **gemotiveerd** blijven (77,3%);
- ze moeten het **werkritme** kunnen blijven volgen (67,6%).

Figuur 3

Onder welke voorwaarden zou u oudere medewerkers in dienst houden tot ze 65 jaar zijn?, WES-enquête, maart 2010 (in % van het aantal respondenten)

¹ Omwille van het geringe aantal respondenten in bepaalde categorieën moeten de resultaten met de nodige voorzichtigheid geïnterpreteerd worden.

Tabel 5

De voorwaarden waaronder men oudere werknemers in dienst zou willen houden tot ze 65 jaar zijn, naar enkele kenmerken van de respondenten, WES-enquête, maart 2010 (in % van het aantal respondenten)

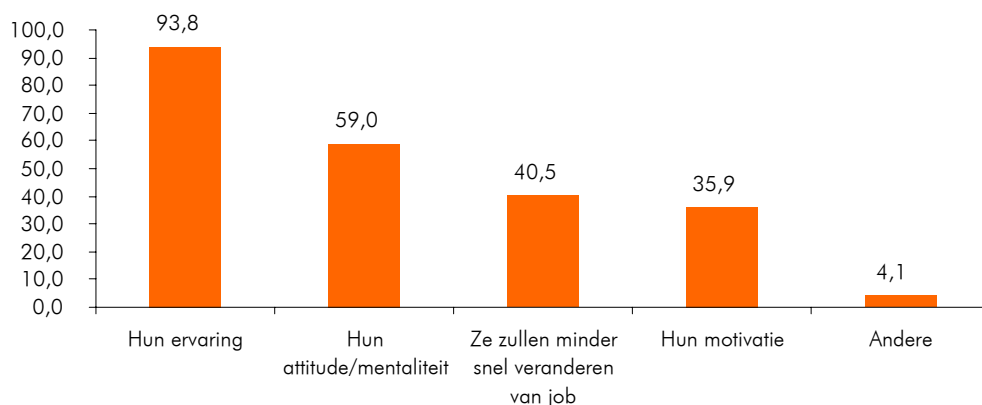
Omschrijving	Als hun gezondheid het toelaat	Als ze voldoende gemotiveerd blijven	Als ze het werkrime kunnen blijven volgen	Als ze in een deellijdse formule stappen	Als ze zich willen bijscholen of omscholen	Andere	Totaal	Aantal respondenten (ongewogen)
GEWEST								
Vlaanderen	78,1	77,2	74,0	17,8	19,1	6,6	272,8	276
Wallonië	80,0	80,0	49,2	43,8	10,2	10,2	273,4	35
Brussel	66,4	70,1	65,1	27,8	6,2	14,0	249,6	29
AANTAL WERKNEMERS								
Minder dan 10 werknemers	74,4	74,1	66,0	26,5	15,7	7,9	264,5	142
10-19 werknemers	89,1	87,3	76,0	21,9	19,8	9,0	303,2	69
20-49 werknemers	87,8	90,3	71,0	16,7	12,2	7,5	285,6	68
50-99 werknemers	87,7	86,2	68,0	7,9	19,7	10,3	279,7	61
HEEFT U MOMENTEEL 50-PLUSSERS IN DIENST?								
Ja	79,8	80,9	62,6	28,6	15,6	6,9	274,4	256
Nee	74,0	71,7	75,2	18,5	16,4	9,8	265,7	84
GESLACHT								
Man	74,6	74,8	67,6	20,5	15,5	6,5	259,5	167
Vrouw	80,7	79,9	67,5	29,1	16,5	9,6	283,3	173
LEEFTIJD SKLASSE								
Jonger dan 35 jaar	94,0	85,7	78,5	9,4	2,6	10,9	281,0	30
35-49 jaar	79,2	78,4	76,0	26,2	16,5	9,5	285,8	176
50 jaar en ouder	72,7	74,4	54,6	25,0	17,4	5,6	249,8	134
FUNCTIE								
Bedrijfsleider	73,6	70,7	70,3	19,5	15,8	9,3	259,3	160
Verantwoordelijke personeelszaken	82,9	91,5	67,4	23,5	21,0	9,3	295,6	103
Administratief medewerker	93,0	73,3	46,1	66,3	0,0	0,0	278,8	29
Managementassistent	71,2	86,2	73,7	19,8	27,5	0,7	279,1	26
Andere	78,7	100,0	75,4	0,0	17,7	19,1	291,0	22
Totaal	77,5	77,3	67,6	24,6	16,0	8,0	271,0	340

4.2. Positieve eigenschappen aan oudere medewerkers

Aan de respondenten die voorstander zijn om werknemers tot hun 65 jaar in dienst te houden (82,7% van de respondenten), vroegen we welke eigenschappen ze positief vinden aan oudere werknemers. Hun **ervaring** wordt heel sterk geapprecieerd: maar liefst 93,8% van de 'voorstanders' vindt dit een positieve eigenschap. 59% ervaart hun attitude/mentaliteit als positief. 40,5% apprecieert dat oudere medewerkers minder snel van job veranderen en 35,9% vindt dat ze sterk gemotiveerd zijn (figuur 4 en tabel 6).

Figuur 4

Welke eigenschappen vindt u positief aan oudere medewerkers?, WES-enquête, maart 2010 (in % van het aantal respondenten)

Tabel 6
De positieve eigenschappen van oudere werknemers, naar enkele kenmerken van de respondenten, WES-enquête, maart 2010 (in % van het aantal respondenten)

Omschrijving	Hun ervaring	Hun attitude/ mentaliteit	Ze zullen minder snel veranderen van job	Hun motivatie	Andere	Totaal	Aantal respondenten (ongewogen)
GEWEST							
	Vlaanderen	96,2	55,4	46,4	37,2	238,7	465
	Wallonië	88,4	64,5	28,3	34,3	218,0	81
	Brussel	94,3	64,1	38,7	32,8	240,3	60
AANTAL WERKNEMERS	Minder dan 10 werknemers	93,1	58,8	40,8	36,6	233,3	269
	10-19 werknemers	95,2	53,8	43,2	32,7	228,8	121
	20-49 werknemers	98,7	65,0	36,2	33,4	238,6	119
	50-99 werknemers	95,7	67,0	33,8	32,3	230,9	97
HEEFT U MOMENTEEL 50-PLUSERS IN DIENST?	Ja	95,0	58,4	39,9	37,1	234,5	466
	Neen	91,5	60,1	41,6	33,4	230,7	140
GESLACHT	Man	93,6	59,5	39,0	33,8	230,0	313
	Vrouw	94,1	58,4	42,4	38,5	237,3	293
LEEFTIJDKLASSE	Jonger dan 35 jaar	100,0	43,8	46,0	33,6	228,7	43
	35-49 jaar	93,0	59,6	45,5	29,9	232,0	279
	50 jaar en ouder	93,9	59,9	35,6	41,3	234,7	284
FUNCTIE	Bedrijfsleider	91,6	60,9	40,3	35,6	232,8	289
	Verantwoordelijke personeelszaken	99,7	62,5	48,4	30,5	246,0	165
	Administratief medewerker	99,0	53,8	38,6	40,1	231,5	52
	Managementassistent	99,7	47,1	43,8	38,3	233,4	43
	Andere	86,5	56,5	26,0	40,3	213,3	57
Totaal		93,8	59,0	40,5	35,9	233,2	606

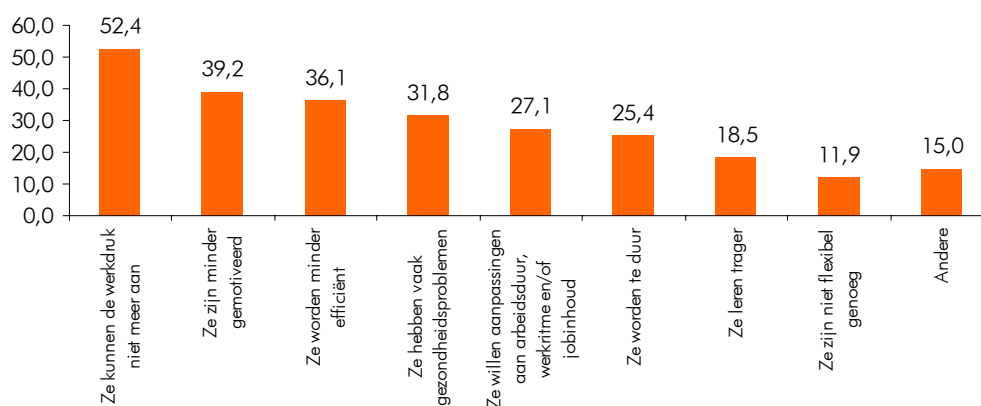
4.3. Redenen om oudere werknemers niet tot hun 65 jaar in dienst te houden

17,3% van de bedrijven is er geen voorstander van om werknemers tot hun 65 jaar in dienst te houden. Zij geven hiervoor de volgende redenen op (figuur 5 en tabel 7¹):

- ze kunnen de **werkdruk** niet meer aan (52,4% van de 'tegenstanders');
- ze zijn **minder gemotiveerd** (39,2%);
- ze worden minder efficiënt (36,1%);
- ze hebben vaak gezondheidsproblemen (31,8%).

Figuur 5

Waarom bent u er geen voorstander van om oudere medewerkers in uw organisatie tot hun 65ste in dienst te houden?, WES-enquête, maart 2010 (in % van het aantal respondenten)

¹ Omwille van het geringe aantal respondenten in bepaalde categorieën moeten de resultaten met de nodige voorzichtigheid geïnterpreteerd worden.

Tabel 7

De redenen waarom men geen voorstander is om oudere medewerkers in de organisatie tot hun 65ste in dienst te houden, WES-enquête, maart 2010 (in % van het aantal respondenten)

Omschrijving	Ze kunnen de werkdruk niet meer aan	Ze zijn minder gemotiveerd	Ze worden minder efficiënt	Ze hebben vaak gezondheidsproblemen	Ze willen aanpassingen aan arbeidsduur, werkritme en/of jobinhoud	Ze worden te duur	Ze leren trager	Ze zijn niet flexibel genoeg	Andere	Totaal	Aantal respondenten (ongewogen)
GEWEST	54,8	43,1	41,2	38,5	36,2	33,3	20,2	11,2	10,6	289,0	82
	48,9	36,3	25,3	26,9	12,6	12,6	18,8	9,4	20,9	211,6	20
	52,7	32,5	44,5	20,1	31,1	28,9	12,0	20,4	15,9	258,1	12
AANTAL WERKNEMERS	51,0	36,2	34,2	28,8	24,2	25,5	19,4	10,1	15,4	244,9	53
	72,9	61,7	26,0	52,0	53,1	31,6	12,3	14,8	4,1	328,6	18
	46,2	46,9	59,4	39,9	28,2	19,5	15,7	25,8	19,1	300,6	26
	57,0	46,0	52,8	46,0	44,6	20,8	16,8	18,2	19,4	321,6	17
HEEFT U MOMENTEEL 50-PLUSERS IN DIENST?	63,7	47,4	41,9	32,9	35,2	19,0	13,4	17,4	11,4	282,4	75
	38,2	28,8	28,7	30,4	17,0	33,4	25,1	4,9	19,5	225,9	39
	40,5	34,0	34,3	27,5	28,0	27,7	17,0	17,5	22,0	248,5	57
	68,9	46,4	38,5	37,7	26,0	22,2	20,7	4,0	5,2	269,7	57
	36,1	7,6	6,5	15,6	25,8	41,7	5,7	5,7	25,6	170,4	9
	61,2	51,5	50,2	34,5	35,2	23,7	25,2	9,7	8,6	299,6	62
	47,4	33,0	28,2	31,4	21,2	25,0	14,8	14,1	18,8	234,0	43
	46,7	30,6	34,1	28,1	28,8	33,1	22,4	14,5	23,2	261,5	57
	53,5	65,6	49,5	51,4	26,9	29,7	3,6	16,4	4,2	300,9	31
	48,3	55,8	53,5	19,6	28,7	16,9	41,6	6,5	5,1	276,0	11
	92,5	53,2	20,9	15,9	13,9	2,3	0,0	2,3	0,0	200,9	10
	46,7	23,4	26,7	72,4	31,0	0,0	3,4	4,2	0,0	207,8	5
Totaal	52,4	39,2	36,1	31,8	27,1	25,4	18,5	11,9	15,0	257,4	114

5. INSCHATTING DOOR DE WERKGEVERS VAN DE BEREIDHEID VAN DE WERKNEMERS OM TOT HUN 65 JAAR TE WERKEN

Tot slot vroegen we ook aan de werkgevers of ze zelf denken dat de 50-plussers bereid zullen zijn om effectief tot hun 65 jaar te werken of tot ze 45 jaar zullen gewerkt hebben.

Hier moeten we een onderscheid maken tussen mannelijke en vrouwelijke werknemers. **22%** van de bedrijven denkt dat **mannen zeker bereid** zullen zijn om tot hun 65 jaar te werken of tot ze 45 jaar zullen gewerkt hebben. **47%** denkt dat ze dit zullen doen **op voorwaarde dat hun arbeidsduur, werkritme en/of jobinhoud worden aangepast**. **31%** denkt dat mannelijke werknemers **vroeger op pensioen** willen gaan (figuur 6).

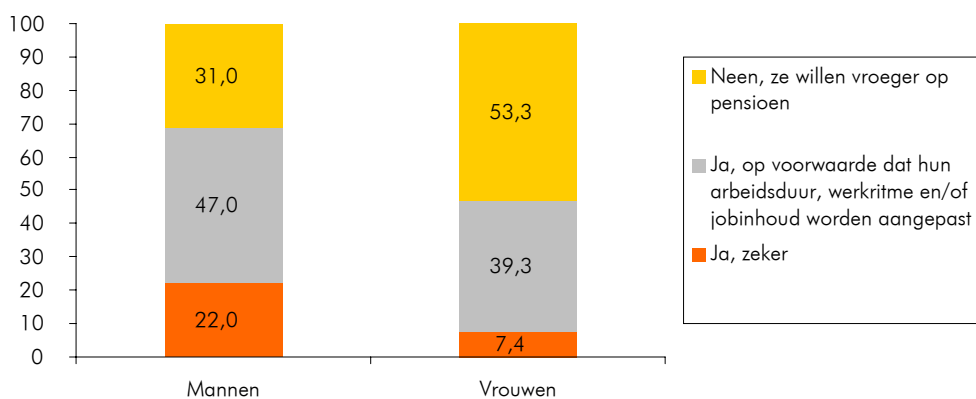
Over de **vrouwelijke medewerkers** daarentegen denkt meer dan de helft van de bedrijven, namelijk **53,3%**, dat ze **vroeger op pensioen** zullen willen gaan. Slechts **7,4%** denkt dat vrouwelijke medewerkers **zeker tot hun 65 jaar** zullen willen werken en **39,3%** denkt dat ze hiertoe bereid zullen zijn **op voorwaarde dat hun arbeidsduur, werkritme en/of jobinhoud worden aangepast**.

Tabel 8 splitst de resultaten op naar een aantal kenmerken van de respondenten.

Vlaamse respondenten denken relatief meer dat zowel mannen als vrouwen vroeger op pensioen zullen willen gaan dan Waalse en Brusselse respondenten. Ook bij jongere respondenten is dit het geval.

Figuur 6

Denkt u zelf dat 50-plussers bereid zullen zijn om effectief tot hun 65ste te werken of tot ze 45 jaar zullen hebben gewerkt? WES-enquête, maart 2010 (in % van het aantal respondenten)

Tabel 8

De mate waarin de KMO's zelf denken dat de 50-plussers bereid zullen zijn om effectief tot hun 65ste te werken of tot ze 45 jaar zullen gewerkt hebben, naar enkele kenmerken van de respondenten, WES-enquête, maart 2010 (in %)

Omschrijving	Mannen bereid om tot hun 65ste te werken?			Vrouwen bereid om tot hun 65ste te werken?			Aantal respondenten (ongewogen)
	Ja, zeker	Ja, op voorwaarde dat hun arbeidsduur, werkrimte en/of jobinhoud worden aangepast	Totaal	Ja, zeker	Ja, op voorwaarde dat hun arbeidsduur, werkrimte en/of jobinhoud worden aangepast	Totaal	
GEWEST							
Vlaanderen	19,3	47,0	33,8	5,3	36,8	57,9	548
Wallonië	28,3	42,5	29,2	11,2	42,0	46,8	101
Brussel	20,0	57,8	22,2	8,5	44,8	46,7	72
AANTAL WERKNEMERS							
Minder dan 10 werknemers	22,9	47,0	30,1	8,0	41,4	50,6	322
10-19 werknemers	18,2	50,4	31,4	5,2	29,3	65,5	139
20-49 werknemers	18,5	44,3	37,3	5,4	31,3	63,2	145
50-99 werknemers	18,7	43,2	38,1	5,2	34,1	60,7	115
HEEFT U MOMENTEEL 50-PLUSSEN IN DIENST?							
Ja	22,1	45,6	32,3	7,6	37,6	54,8	542
Nee	21,7	49,7	28,6	7,0	42,5	50,5	179
GESLACHT							
Man	20,3	47,5	32,2	8,3	33,7	58,0	370
Vrouw	24,2	46,4	29,4	6,3	46,7	47,1	351
LEEFTIJDKLASSE							
Jonger dan 35 jaar	11,8	45,4	42,8	2,2	30,7	67,1	52
35-49 jaar	17,2	53,2	29,6	3,9	44,5	51,6	342
50 jaar en ouder	27,1	41,8	31,1	11,0	35,7	53,4	327
Bedrijfsleider	20,7	43,5	35,8	8,1	34,9	57,0	346
Verantwoordelijke personeelszaken	18,6	53,3	28,1	6,1	38,3	55,6	196
Administratief medewerker	38,2	40,9	20,9	7,3	54,6	38,1	64
Managementassistent	16,9	56,2	26,8	9,2	34,9	55,9	53
Andere	22,7	59,5	17,8	3,2	59,0	37,8	62
Totaal	22,0	47,0	31,0	7,4	39,3	53,3	721

BIJLAGE

Voortgang: **10%**

Hulp nodig? [Klik hier](#)

Heeft u momenteel 50+ers in dienst?

- Ja
- Neen

Voortgang: **20%**

Hulp nodig? [Klik hier](#)

Bent u er voorstander van om werknemers in uw organisatie in dienst te houden tot ze 65 jaar zijn?

- Ja, zeker
- Ja, onder bepaalde voorwaarden
- Neen

Voortgang: **30%**

[Hulp nodig? Klik hier](#)

Onder welke voorwaarden zou u oudere medewerkers in dienst houden tot ze 65 jaar zijn?

Meerdere antwoorden zijn mogelijk

- Als ze voldoende gemotiveerd blijven
- Als ze in een deeltijdse formule stappen
- Als ze zich willen bijscholen of -omscholen
- Als ze het werkritme kunnen blijven volgen
- Als hun gezondheid het toelaat
- Andere, nl:

Voortgang: **40%**

[Hulp nodig? Klik hier](#)

Welke eigenschappen vindt u positief aan oudere medewerkers?

Meerdere antwoorden zijn mogelijk

- Hun ervaring
- Hun attitude/mentaliteit
- Hun motivatie
- Ze zullen minder snel veranderen van job
- Andere, nl:

Voortgang: **50%**

[Hulp nodig? Klik hier](#)

Waarom bent u er geen voorstander van om oudere medewerkers in uw organisatie tot hun 65ste in dienst te houden?

Meerdere antwoorden zijn mogelijk

- Ze worden te duur
- Ze worden minder efficiënt
- Ze leren trager
- Ze zijn minder gemotiveerd
- Ze kunnen de werkdruk niet meer aan
- Ze zijn niet flexibel genoeg
- Ze hebben vaak gezondheidsproblemen
- Ze willen aanpassingen aan arbeidsduur, werkritme en/of jobinhoud
- Andere, nl:

Voortgang: **60%**

Hulp nodig? [Klik hier](#)

Denkt u zelf dat 50-plussers bereid zullen zijn om effectief tot hun 65ste te werken of tot ze 45 jaar zullen hebben gewerkt? Maak hierbij een onderscheid tussen mannen en vrouwen.

	Mannen	Vrouwen
Ja, zeker	☐	☐
Ja, op voorwaarde dat hun arbeidsduur, werkritme en/of jobinhoud wordt aangepast	☐	☐
Neen, ze willen vroeger op pensioen	☐	☐

Voortgang: **70%**

[Hulp nodig? Klik hier](#)

Wat is uw geslacht?

- Man
- Vrouw

Tot welke leeftijdsklasse behoort u?

- Jonger dan 35 jaar
- 35-49 jaar
- 50 jaar en meer

Wat is uw functie binnen de organisatie?

- Bedrijfsleider
- Verantwoordelijke personeelszaken
- Administratief medewerker
- Managementassistent
- Andere, nl:

Klare Kijk
door Onderzoek
en Advies

Wij vinden uw mening belangrijk!

www.wes.be

Voortgang: **95%**

Hulp nodig? [Klik hier](#)

Indien u kans wilt maken op een restaurantbon ter waarde van 100 euro, gelieve hieronder uw e-mailadres te noteren. Dit e-mailadres zal niet voor commerciële doeleinden worden gebruikt.

Progrès: **10%**

[Vous avez besoin de l'aide? Cliquez ici.](#)

Employez-vous maintenant des personnes de plus de 50 ans?

- Oui
- Non

Progrès: **20%**

[Vous avez besoin de l'aide? Cliquez ici.](#)

Etes-vous prêt à faire travailler vos employés dans votre organisation jusqu'à l'âge de 65 ans?

- Oui, certainement
- Oui, à certaines conditions
- Non

Progrès: **30%**

[Vous avez besoin de l'aide? Cliquez ici.](#)

A quelles conditions emploieriez-vous des employés plus âgés jusqu'à l'âge de 65 ans? (plusieurs réponses sont possibles)

- S'ils restent suffisamment motivés
- S'ils acceptent une formule à temps partiel
- S'ils acceptent une formation continue ou un cours de recyclage
- S'ils peuvent suivre le rythme de travail
- Si la santé le permet
- Autre(s), notamment:

Progrès: **40%**

[Vous avez besoin de l'aide? Cliquez ici.](#)

Quelles caractéristiques des employés plus âgés trouvez-vous positives? (plusieurs réponses sont possibles)

- Leur expérience
- Leur attitude/mentalité
- Leur motivation
- ils changeront de travail moins rapidement
- Autre(s), notamment:

Progrès: **50%**

[Vous avez besoin de l'aide? Cliquez ici.](#)

Pourquoi n'êtes-vous pas favorable à employer des personnes plus âgées dans votre organisation jusqu'à l'âge de 65 ans? (plusieurs réponses sont possibles)

- Elles deviennent trop chères
- Elles deviennent moins efficaces
- Elles apprennent plus lentement
- Elles sont moins motivées
- Elles ne supportent plus la pression du travail
- Elles ne sont pas assez flexibles
- Elles ont souvent des problèmes de santé
- Elles veulent une durée de travail adaptée, un rythme de travail adapté et/ou un contenu du job adapté
- Autre(s), notamment:

Progrès: **60%**

[Vous avez besoin de l'aide? Cliquez ici.](#)

Pensez-vous que les employés de plus de 50 ans sont disposés à travailler effectivement jusqu'à l'âge de 65 ans ou jusqu'au moment où ils auront travaillé pendant 45 ans? Faites la distinction entre hommes et femmes.

	Hommes	Femmes
Oui, certainement	☐	☐
Oui, à condition que leur durée de travail, leur rythme de travail et/ou leur contenu du job soient adaptés	☐	☐
Non, ils veulent prendre leur retraite plus tôt	☐	☐

Progrès: **70%**

[Vous avez besoin de l'aide? Cliquez ici.](#)

Quel est votre sexe?

- Homme
- Femme

A quelle catégorie d'âge appartenez-vous?

- moins de 35 ans
- 35-49 ans
- 50 ans et plus

Quelle est votre fonction dans l'organisation?

- Chef d'entreprise
- Chef du personnel
- Collaborateur administratif
- Management assistant
- Autre(s), notamment:

Progrès: **95%**

[Vous avez besoin de l'aide? Cliquez ici.](#)

Si vous voulez avoir des chances de recevoir un ticket-restaurant d'une valeur de 100 euros, veuillez noter votre adresse e-mail ci-dessous.
Cette adresse e-mail ne sera pas utilisée pour des fins commerciales.

WES vzw • Baron Ruzettelaan 33 BE-8310 Assebroek-Brugge • Tel. +32 50 36 71 36 • Fax +32 50 36 31 86
info@wes.be • www.wes.be

